

udtømmende. Nye regler eller revision af gældende regler, som er begrundet i de hensyn, der er nævnt i bestemmelsen, vil således kunne udstedes i medfør af bestemmelsen.

Politikkommissionen foreslår endvidere som § 22 i kommissionens lovudkastet, at der kan fastsættes lokale politivedtægter, hvis særlige lokale forhold tilsiger det. Det kan f.eks. være lokale regler om færdsel på nærmere angivne søer, fiskeri fra nærmere angivne lokaliteter samt henkastning af genstand på offentlig badestrand.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til lokalt helt eller delvis at ophæve den regulering, der fastsættes i bekendtgørelsesform efter § 21 i kommissionens lovudkastet. Der kan således ikke i medfør af § 22 i kommissionens lovudkast fastsættes regler om, at en eller flere bestemmelser i en bekendtgørelse udstedt i medfør af § 21 ikke skal være gældende i den pågældende politikreds.

Udstedelse af lokale politivedtægter vil endelig være betinget af, at lokale forhold tilsiger det. Dette indebærer, at udstedelse af politivedtægter skal kræve en særlig begrundelse.

Lokale politivedtægter skal udfærdiges efter forslag fra politimesteren, som dog forinden skal drøfte forslaget med den eller de berørte kommuner.

Der henvises til betænkningens side 242-245.

8.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan med enkelte ændringer af redaktionel karakter tiltræde Politikkommissionens forslag til bemyndigelsesbestemmelser, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets §§ 23-24 samt bemærkningerne hertil.

9. Erstatning

9.1. Gældende ret

Krav om erstatning i anledning af politiets indgreb eller andre dispositioner uden for strafferetsplejen vurderes i dag på grundlag af dansk rets almindelig erstatningsregler, således at der ydes erstatning, hvis politiet har handlet culpøst. Rigspolitechefen træffer afgørelse i alle sager med krav om erstatning på mere end 5.000 kr., mens sager om mindre beløb afgøres af de lokale politimestre (politidirektøren). Afgørelser truffet af Rigspolitechefen eller de lokale politimestre (politidirektøren) kan påklages til Justitsministeriet. I forbindelse med Politikkommissionens drøftelse af mindretallets forslag, jf. nedenfor under pkt. 9.2., har Rigspolitechefen oplyst, at man ved afgørelse af

spørgsmål om erstatning anlægger en for politiet streng culpavurdering. Rigspolitechefen har endvidere oplyst, at langt de fleste erstatningskrav imødekommes, jf. betænkningen side 135 og 138. Et afslag på erstatning vil endvidere kunne indbringes for retten af den erstatningssøgende.

For så vidt angår politiets beslutninger om at frihedsberøve personer uden for strafferetsplejen er der efter gældende ret en særlig nem adgang for borgerne til at få prøvet lovligheden af frihedsberøvelsen samt krav om erstatning i anledning heraf. Det følger af bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 43 a, at den, der administrativt har været berøvet sin frihed, kan fremsætte begæring om prøvelse af lovligheden af frihedsberøvelsen over for den myndighed, der har truffet beslutning om frihedsberøvelsen. Den pågældende myndighed skal herefter inden for en nærmere fastsat frist forelægge sagen for retten. Eventuelt krav om erstatning for ulovlig frihedsberøvelse kan efter begæring pådømmes i forbindelse med sagen om prøvelse af frihedsberøvelsens lovlighed.

9.2. Politikkommissionens overvejelser

Spørgsmålet om erstatning i anledning af politiets indgreb har været drøftet i Politikkommissionen. Kommissionens flertal anfører, at spørgsmålet ikke er omfattet af kommissionens kommissorium, og at man derfor ikke har fundet grundlag for at tage nærmere stilling til spørgsmålet om erstatning i anledning af politiets indgreb eller andre dispositioner foretaget med hjemmel i de foreslåede bestemmelser i kommissionens lovudkast.

Et mindretal (professor, dr. jur. Eva Smith og medlem af det underudvalg, der har lavet udkast til kommissionens lovudkast, professor, lic. jur. Gorm Toftegaard Nielsen) foreslår, at der i loven fastsættes bestemmelser om adgang til erstatning i anledning af politiets indgreb uden for strafferetsplejen svarende til de regler, som efter retsplejelovens kapitel 93 a gælder for erstatningskrav inden for strafferetsplejen. Det indebærer, at borgere, der mener at have et krav på erstatning på grund af et indgreb, inden en bestemt frist vil kunne fremsætte kravet over for politiet og, hvis kravet ved endelig administrativ afgørelse afvises, begære kravet indbragt for retten. En retssag vil efter mindretallets forslag skulle behandles i strafferetsplejens former, og den erstatningssøgende vil have krav på beskikkelse af en advokat.

Mindretallet henviser som begrundelse for forslaget bl.a. til, at borgere, som politiet foretager indgreb over for uden for strafferetsplejen, og som mener at have lidt et tab derved, bør ligestilles med borgere, der me-